

باقمیم آفای سپهری دیبر دیبرستان پهلوی همدان

موضوع نویسی

موضوع فارسی یکی از قسمت های تدریسی دیبرستانهاست که حقیقت در خور کمال اهمیت است و اگر از کلاسهای پائین مورد دقت واقع نشود و تدریس آن بر روی یک اساس صحیح و محکم گذاشته نشود در کلاسهای بالا اصلاح پذیر نخواهد بود.

***

بعقیده بنده قبل از آنکه موضوع برای شاگرد انتخاب کنیم خوبست دو سه درس را اختصاص بدیم برای درآمدهای در درس را اخلاق و معرفت در این دو ماده میگذرد و با امثله حسی نوشتن یک موضوع را برای او مجسم کنیم . اولاً بزبان ساده باو بفهمایم که مقصود و غرض از نوشتن یک موضوع آنست که ما یک مطلب کای را آنقدر شرح و بسط بدیم تا همه کس آنرا بفهمد و یا بعبارت دیگر موضوع مانند مسئله ریاضی فیزیک یا شیمی است که هماید آنرا ابزارهاین و دلایل حل کرده نتیجه و خلاصه آنرا بدمست بیاوریم و بلفظ ساده تر نوشتن یک موضوع شباهت کامل دارد بساختن یک بنا ، همانطور که برای ساختن یک بنا قبل از شروع مصالح لازمه را تهییه کرده بدست بنا میدهیم و او شروع بساختن آن مینماید و در آخر در وینهجره آنرا گذاشته تزیینات لازمه را نموده آنرا آماده برای مکونات می کند همانطور در نوشتن موضوع همین کارها را باید انجام بدیم .

قبل از بدایم که موضوع را قسمت هایی است :

۱ - مقدمه . ۲ - اصل موضوع . ۳ - نتیجه یا خلاصه . (البته شرح هر یک از این قسمتها را تفصیل برای شاگردان بیان میکنیم .)

چون دانستیم که نوشتن را مقدماتی است اینک بشرح آن مقدمات میپردازیم و آن را بچند مرحله تقسیم میکنیم :

مرحله اول - کشیدن طرح و نقشه موضوع، و آن عبارت از این است که تعیین کنیم چه مطالبی در نگارش موضوع لازم است مثلاً همانطور که در نقشه ساختمانی یک بنا چند اطاق یک حمام یک آشپزخانه . . . قلی میشویم در اینجا هم مطالبی که باید در موضوع مندرج باشد تعیین میکنیم .

مرحله دوم - بدست آوردن مصالح لازمه برای نوشتن موضوع است و این مصالح را بواسیله مطالعه کتب و اعمال قوه حافظه و فکریه بدست میاوریم .

مرحله سوم - بکار بردن این مصالح یعنی نگارش موضوع .

مرحله چهارم - تصحیح و تزیین موضوع .

مرحله پنجم - پاکنویسی آن ،

همانطور که استاد بنا در موقع ساختن عمارت و روشیم گذاشتند مصالح سعی و دقیقی از نظر هندسی و زیبائی ساختمان مینماید همانطور هم نویسنده موضوع در موقع نگارش باید دقت های ذیل را بنماید :

صحت در املاه پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

سادگی عبارات و جمل

خانی بودن از حشو و زواید

بکار نبردن کلمات مغلق و دور از ذهن

بکار نبردن کلمات بیگانه

مرتب بودن و پشت سر هم آمدن افکار

اجتناب از مکرات

رعایت قواعد و دستور زبان

خوانابودن نوشه

رعایت قواعد نقطه گذاری

چیزی که حائز کمال اهمیت است تعیین و انتخاب موضوع است، بیشتر دیده

میشود که برای شاگرد کلاس اول و دوم دبیرستان موضوعاتی فلسفی و ادبی بسیار مشکل انتخاب میکنند و از انتخاب موضوعاتی حسی و نظری نه در جلو شاگرد هست مانند توصیف یک کلاس درس، یک اطاق مطالعه، یک باغ، یک شهر، خودداری مینمایند. بتعقیده بنده علاوه بر آنکه موضوع باید حسی باشد باید جنبه سعی و عمل نیز در آن رعایت شود یعنی شاگرد برای نوشتن آن محتاج باشد باینکه این طرف و آن طرف رفته قوای فکری و بدنی خود را بکارانداخته بالاندیشه و هوش خود مطالب لازمه را بسنجد و بفهمد آنکه حقیقت آنرا روی کاغذ بیاورد، بطور خلاصه حقیقت مطلب بروی ثابت شود بعد بعبارتی ساده آنرا بنویسد.

سینمای تعلیماتی

معرف آلمان از چند سال باین طرف میکشد که فیلم‌های تعلیمی و تربیتی در آن وزشگاه‌ها رواج یابد و داش آموزان را بشماشای این‌گونه فیلم‌ها تشویق می‌کند. اداره سینمای تربیتی صندوقی‌نام «صندوق برای لوازم تدریس» تهیه و دایر نموده که دانشجویان هرسه ماه وجهه مختص‌صری بعنوان اعانه می‌بردازند و درنتیجه همه ساله چندین میلیون مارک جمع آوری میشود که منحصراً بمصرف تهیه دستگاه سینما و فیلم‌های تربیتی میرسد و از این راه خدمت شایانی بعموم علاقه مندان تعلیم و تربیت مبذول شده است.

بسیاری از دول رونوشت نظامنامه مزبور را از دولت آلمان درخواست کرده اند که باین اقدام تاسی جویند.